

**Legatio Marchionis Lavardini Romam, Ejusquè Cum
Romano Pontifice Innocentio Undecimo Dissidium**

Sfondrati, Celestino

[S.l.], 1688

1. Legatos Jure Gentium inviolabiles esse, nec subjacere Juri Talionis; non tamen Jure Asyli gaudere.
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62944](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62944)

pendeat Religiosorum ignorantium, & minorum, ut vocat, Prælatorum?

27. Refelluntur, quæ Lavardini Advocatus pro quatuor Propositionibus narrat.

28. An Bulla Pontificia Legatos non liget, quia Personam Regis representant?

29. An Præscriptio Lavardinum juvet?

30. An Pisana conventio?

31. An Pontifex Innocentius malè in Gallos animatus sit?

32. Quo animo Pontificem esse oporteat, si armis Galli experiantur?

I.

PRincipum etiam hostium Legatos immunes sanctosque esse, nec posse injuriis violari res certa est, ac omnium Gentium exemplis usuque recepta; nec aliud magis omnium populorum abominatione ac probro damnatum, quàm Legatos contumeliâ affectisse. Id verò tam notum est, ut rationibus & exemplis etiam Barbarorum super-

superfedeam. (a) Sed nullibi magis ut Romæ florente Republicâ, Legatorum immunitas valuit, adeò ut etiam seditiosis, & clandestinis consilijs imperium turbantibus parcerent, contenti eos observare, aut finibus proscribere, aut hosti, à quo missi erant, ad pœnam remittere. Unde communior Politicorum sententia est, in Legatos, etiam periculosa molientes, animadverti non posse; alioquin si nulla Legatis impunitas, quàm innoxijs, quid plus illi haberent, quàm reliquum vulgus mortalium? nec unquam ratio & prætextus Principi deesset Legatum persequendi, præsertim quia Legatus Principem repræsentat; Unde quantacunque Legati sit culpa, Principis dignitati nocere non debet, quamdiu hic ratam non habet. Abundantque exempla maximè Romanorum, qui

A 6

nullâ

(a) Vide Grotium de Jure Pacis & Belli. 2. c. 18. & L. si quis ff. de Legation. Joseph. histor. antiq. lib. 15.

nullâ delicti specie, ut Legatum punirent, permoveri poterant, juris Gentium reverentiâ. Insigne hujus rei documentum apud Livium. (a) Tarbuinij Româ proscripti Legatos miserant, qui à Senatu regios thesauros repeterent; prævaluitque sententia, ut omnia redderentur; interim Legati nobilium animos pertentant, corrumpuntquè; & dies condicta, quâ Tarquinij in urbem reciperentur. Conjuratio ad Senatum delata; rei in vincula conjecti, securique percussi. *De Legatis*, inquit Livius, *parum addubitatum est, & quamquam visi sunt commisisse, ut hostium loco haberentur, jus tamen Gentium valuit.* Dion quòque in excerptis Legatorum: *Cum juvenes quidam Legati à Carthagine Romam venissent, ibique contumeliosè quædam fecissent; missi sunt Carthaginem, traditiquè Carthaginensibus, ab his verò nihil ijs nocitum.* Tertio bello Punico Consules cum exercitu in Affricam missi sunt jussique æmulam Imperij solo æquare. Romanos cum

(a) *Liv. l. 2.*

cum classe appulso, Legati Carthaginiensium in castris adeunt, auditoque Senatûs mandato, plenam doloris, querelæ, indignationis, contumeliæque orationem effundunt, reverentiæ obliti, & insultantibus potiùs quàm rogantibus similes; quibus Consul Censorinus: *Excedite castris incolumes, nam adhuc Legati estis.*

Addit Grotius, ne quidem jure Talionis violari Legatos posse: jus enim Gentium non solum cavet dignitati Legatum mittentis, verum etiam securitati ipsius Legati (alioquin nemo velit officio fungi, si tutus non sit) & ideò Jure Gentium, non solum cum Principe, verum etiam cum ejus Legato tacitè contractum, pactumque videtur; sicque non quidem Principi fit injuria, si jure Talionis Legati malè habeantur, sed *ipsis* Legatis, quippe innocentibus, nec culpâ Principum obnoxijis. Non desunt quidem exempla Legati, malè accepti, habitique jure talionis, sed quod flagitium

exemplis vacuum? Planè si meliorum Principum, & Rerumpublicarum exempla confulas, Romanæ præsertim (apud quam summa cura publicæ, inviolatæquè fidei) videbis nihil in Legatos tali licuisse. Narrat Appianus *de Bello Punico*, Romanorum Legatos malè à Carthaginensibus habitos esse, cumquè urgeretur Scipio, ut eodem jure Punici Legati, qui in castris erant, haberentur; respondisse: *Nihil quod Romanorum institutis indignum sit, fieri patiar.* Iidem Pœni à Romanis ingenti clade acceptâ petendæ paci consilia agitabant, sed nemo Romam ire ausus, quòd timerent, ne eodem modo eorum Legati acciperentur, quo ipsi Romanos accepissent, injectis Consuli Cornelio Asinæ catenis, solus Anno fiduciâ Romanæ virtutis profectus est; & cum sermonem de finiendo bello cum utroquè Consulum sereret, eique Tribunus militum diceret, posse illi meritò evenire,

re,

re, quod Cornelio accidisset: (a) Consules Tribuno tacere jussu: *Isto metu, inquit, Anno fides Civitatis nostræ te liberat.* Planè Romana fides eò Imperium provexit, quò Politicorum nostræ ætatis artificia nunquam pervenire, DEO etiam in hostibus suis virtutem amante. Eadem Venetorum Reipublicæ magnanimitas. Selimus II. Marcum Antonium Barbarum Venetorum Legatum custodiæ tradiderat; postea alium Legatum Venetias misit Cypro repetendæ, aut si Senatus abnueret, denuntiando bello. Is cum paria formidaret, magnificè à Venetis responsum: *Non esse morem Reipublicæ, ut Jura Gentium in Legatis violari permetteret.*

Eadem immunitate gaudent comites & vasa Legatorum, unde in antiqua fecialium forma hæc habebantur: *Rex facis ne metu Regium nuntium Populi Romani Quiritum, vasa, comitesque meos?*

(a) *Valerius Maxim. lib. 6. c. 6.*

meos? Frustra enim esset immunitas Legatis data, si à Comitibus, rebusque eorum vis non abesset, sine quibus vita dignitasque Legatorum esse non potest.

Jus Asyli domibus Legatorum, pro omnibus, qui illuc confugiunt, planè juris Gentium non est, nec ullæ Leges de hac re ostendi possunt: imò juri gentium repugnat, delicta reosque impunè ferri, maximo publicæ quietis damno. (a) Jura Gentium omnibus communia sunt, at tale non est hoc jus Asyli, nam nec Parisijs, nec in alijs quàm plurimis Aulis locum habet; idque etiam Grotius fatetur, & Wicquefort in Tractatu Gallico, quem de Jure Legatorum scripsit. Alioquin major Legatorum Palatijs, quàm ipsis Ecclesijs immunitas esset, in quibus non omnibus flagitijs Asylum patet. Aliæ quòque exceptiones sunt, quibus

(a) *Grotius de Jure Pacis & belli l. 2. c. 18. n. 8. M. de Wicquefort nell' Ambassadeur Sect. 18.*

quibus hæc Legatorum immunitas re-
stringi debet, & quas poftea recenfebi-
mus.

II. Cæterùm, ut fieri amat, hoc im-
munitatis Privilegium infinitis abufibus
corrumpi capit, Romæ præfertim, ubi
tot Afylis apertis, quot Legatorum Pala-
tijs, adjectisque infuper ingentibus urbis
Regionibus, quæ Palatijs adjacent; tota
ferè Roma in Afylum, aramquè impieta-
tis tranfijt, nullum enim tam atrox faci-
nus, cui non arx & fecuritas in aliquo
Legatorum Palatio, aut fi non omnia
scelera Palatium caperet, non in vastis
areis, vicisque Palatio confinibus. Cre-
deres revixiffe Romulum, qui beneficio
Afyli vacuum urbem Latronibus popu-
lavit. Romani Pontifices cum non
poffent domi suæ, in ipsaque Regia, &
Metropoli Christianæ Religionis exul-
tantem & impunitam impietatem ferre
ingenti fidelium scandalo, qui videbant
plus Romæ flagitijs licere, quàm alibi
gentium, idque ignaviam Principis
dicerent, connati sunt licentiam re-
petitis